

Utrinki z Letnega posveta o izobraževanju odraslih 2013

20. november 2013, Austria Trend Hotel Ljubljana
<http://pro.acs.si/lp2013>

Letni posvet o izobraževanju odraslih (LPoIO), tradicionalno srečanje predstavnikov politike, stroke in prakse s področja izobraževanja in drugih resorjev, je za [Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport](#) (MIZŠ) tudi letos koordiniral [Andragoški center Slovenije](#) (ACS).

Prizorišče posveta je bil [Austria Trend Hotel Ljubljana](#). Njihova predstavnica, **Sanela Mulalić**, se je z vodjo organizacije na ACS, **Matejo Pečar**, povezala v uspešen tandem. Pod njunim

vodstvom je osebje brežhibno izpolnjevalo naše potrebe, zato jim gre zahvala za prijetno vzdušje, ki je udeležence zajelo že ob prihodu in jih spremljalo ves dan. Razvajali so nas z dobro hrano in ustrežljivostjo, še posebej pa želimo pohvaliti tehnično pomoč.

Udeleženci:

na posvet se je prijavilo 327 oseb, kar je številno, ki nedvomno razodeva zanimanje in voljo, da informirano sodelujemo pri ustvarjanju boljšega jutri v stroki in življenju nasploh. Dejansko se je posveta udeležilo **290 oseb**, kar je rekordna udeležba v primerjavi s prejšnjimi tremi leti. Analiza udeležencev **po spolu** je pokazala, da je bilo 78 % žensk in 22 % moških – pričakovana prevlada žensk na izobraževalnem področju. Pregled **po vrsti ustanov** je razodel, da je bilo 24 % udeležencev iz ljudskih univerz, 22 % iz srednjih šol, 18 % iz javnih zavodov, 8 % iz ministrstev, 7 % iz zasebnega sektorja, 5 % pa iz društev in zvez. Posamezniki so pomenili 3-odstotni delež, 13 % pa je bilo predstavnikov različnih drugih ustanov. Zastopane so bile vse slovenske **regije**, vendar je kar 53 % sodelujočih prišlo iz Osrednje-slovenske regije, 11 % iz Savinjske, 9 % iz Podravske, 6 % iz Goriške, 5 % iz Gorenjske, po 4 % iz Pomurske regije in Jugovzhodne Slovenije ter 3 % iz Obalno-kraške regije. Iz drugih štirih regij jih je bilo manj kot po 10.

Za razliko od zadnjih treh posvetov v koordinaciji ACS je bil tokratni dogodek enodneven. Temu je botrovalo varčevanje. Tudi mnenja lanskim udeležencev, zbrana v evalvacijskih vprašalnikih, so govorila v prid racionalizaciji časa, denarja in vsebin.

Program je bil ustrezno bogat in zgoščen. Povezovala ga je **mag. Zvonka Pangerc Pahernik**, vodja promocijskega in informacijskega središča na ACS.

Nastopilo je kar **20 plenarnih govorcev** – eni z daljšimi, drugi s krajšimi prispevki.

Rdeča nit posveta so bili aktualni procesi in mejniki v izobraževanju odraslih (IO): sprejem [Resolucije o Nacionalnem programu izobraževanja odraslih 2013–2020](#) (ReNPIO), iztekanje nalog, financiranih iz Evropskih strukturnih skladov za obdobje 2007–2013, priprava na novo perspektivo 2014–2020, prenova standardov in normativov v IO in še marsikaj. Dodaten impulz je področje dobilo z nedavno [objavo rezultatov raziskave o zmoglostih odraslih](#) – PIAAC (Slovenija je vključena v drugi krog, podatki bodo na voljo leta 2016) in objavo publikacije EU – [Monitor izobraževanja in usposabljanja 2013](#).

Srečanje je odprla v. d. direktorice Direktorata za višje in srednje šolstvo ter izobraževanje odraslih, gospa **Elvira Šušmelj**. Poudarila je, da je posvet priložnost za vsakoletno ovrednotenje

prehojenih poti in doseženih ciljev, med katerimi je izpostavila sprejetje zgoraj omenjene ReNPIO. Slednja prinaša okrepitev medsektorskega sodelovanja, saj so poleg ključnih ministrstev za izobraževanje in delo v nov program tokrat vključena še štiri druga ministrstva.

Mag. Franci Klužer iz Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo je predstavil strateške novosti finančne perspektive 2014–2020 za Evropski socialni sklad. Menil je, da je IO kot sestavni del razvoja človeških virov povezano z vsemi enajstimi tematskimi cilji in opozoril, da bo poudarek na usposabljanju ljudi in ne na financiranju ustanov. Javne razprave z deležniki se bodo začele proti koncu leta.

Mag. Katja Dovžak iz Sektorja za višje šolstvo in izobraževanje odraslih na MIZŠ spremlja 'vlak ESS' že od leta 2003. V svojem prispevku je opozorila, da rezultati prejšnjih obdobj ne smejo ostati v predalih. Predstavila je prednostna področja in ciljne skupine nove finančne perspektive, ki bo prispevala k nadaljnjemu razvoju posameznikov pa tudi sistema IO, vendar bo terjala boljše odzivnost na realne potrebe.

Spodbujanje zaposlovanja, mobilnost delovne sile, uspešno napovedovanje potrebnih kompetenc, pobude za zaposlovanje mladih, načrti za ohranjanje starejših, starih 55–64 let, na trgu delovne sile, njihovo usposabljanje in ustrezno spreminjanje delovnega okolja – to so le nekateri izmed vidikov, ki jih je izpostavila **Damjana Košir**,

Damjana Košir,

generalna direktorica Direktorata za trg dela in zaposlovanje na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Ne napovedan, a kljub temu zelo dobrodošel je bil kratek prispevek **dr. Darje Piciga** iz Ministrstva za kmetijstvo in okolje o 'zelenem gospodarstvu'. Na tem področju je za izobraževanje odraslih obilo potencialov in izzivov, saj je iskanje zelenih rešitev in zelenih delovnih mest vezano na učenje v vseh življenjskih obdobjih in okoljih.

Sodelavke ACS so nanizale rezultate projektov ESS v obdobju 2009–2014 in njihov vpliv na doseganje ciljev IO.

Dr. Tanja Možina, je na kratko predstavila učinke in spoznanja, povezana z usposabljanjem različnih vrst izobraževalcev odraslih za pridobitev raznovrstnih kompetenc, in udeležence povabila na zaključno konferenco tega projekta ESS, ki bo 4. marca 2014.

Mag. Estera Možina je med rezultati projekta za spodbujanje pismenosti izpostavila multimedijška didaktična gradiva (zvočnico in filme), ki so nastala v sodelovanju z udeleženci.

Mag. Tanja Vilič Klenovšek pa je predstavila prizadevanja na področju priznavanja neformalno pridobljenih znanj, ki so

potekala pod sloganom *Skrito znanje je zaklad*. Na zaključni konferenci za ti dve področji, 20. marca 2014, bo predstavljenih še več vidikov in informacij.

Direktor ACS, **mag. Andrej Sotošek**, je sistematično predstavil rezultate evalvacijskih in razvojnih nalog ACS ter vpliv njihovih dosežkov na posamezne deležnike – od odločevalcev na politični ravni, prek strokovnjakov in praktikov do odraslih posameznikov in drugih javnosti.

Spregovoril je tudi o razvojnih prednostih in izzivih v novi perspektivi. Ti bodo zadevali vsa tri prednostna

področja ReNPIO pa tudi podporne dejavnosti, kot so raziskave in razvoj sistema, izobraževanje in usposabljanje andragoških delavcev, kakovost, svetovanje, ugotavljanje in priznavanje znanja ter promocijo in informiranje.

Osrednji nastop na LPOIO je imel minister, **dr. Jernež Pikalo**, ki se je v svojem nagovoru sprva odzval na izziv povezovalke o pomembnosti IO v luči nedavno objavljenih podatkov o udeležbi in zmožnostih odraslih ter spregovoril o raziskavi PIAAC. V nadaljevanju je predstavil prednostna področja MIZŠ in na prvem mestu omenil proračunska sredstva za IO, kjer je njegova prioriteta 'izobraževanje kot pogoj za gospodarske spremembe'.

Glede evropskih sredstev je zagotovil, da si na MIZŠ prizadevajo, da bi čim učinkoviteje opravili vse potrebno za hitrejšo operacionalizacijo tega vira, kljub temu pa bo naslednje leto nekoliko 'sušno'. Med zakonodajnimi prednostmi je omenil uvedbo možnosti enkratne vključitve v brezplačno visokošolsko izobraževanje brez starostne omejitve in poudaril, da je cilj MIZŠ krepitev kulturnega kapitala, zagotavljanje splošnih kompetenc in povezovanje z gospodarstvom ter negospodarstvom. Minister nas je s svojim prepričljivim nastopom prepričal, da mu naše področje ni tuje, in še več, da se poteguje za njegov razvoj. »Končno minister, ki nas pozna in ve, kaj govori!« je ocenil eden od udeležencev, in njegovo mnenje ni bilo osamljeno! Dr. Pikalo je še nekaj

časa ostal z nami in prisluhnil predstavitvi [projekta BeLL](#) – prve primerjalne raziskave o učinkih neformalnega izobraževanja odraslih.

Dr. Petra Javrh iz ACS je spregovorila o partnerstvu desetih evropskih ustanov in ciljih projekta, orisala metodologijo in predstavila nekaj prvih rezultatov. V Sloveniji je v raziskavi sodelovalo 1.060 odraslih, ki so se v zadnjih dvanajstih mesecih udeležili vsaj enega izobraževalnega programa za osebno rast ali socialni napredek.

V zadnjem prispevku je **mag. Zvonka Pangerc Pahernik**, nacionalna koordinatorica projekta [Uresničevanje prenovljenega Evropskega programa za učenje odraslih v Sloveniji 2012-2014](#), po kratkem uvodu predvajala [Foto mozaik Parade učenja \(PU\) 2013](#), nato pa besedo

predala sedmim koordinatorjem. PU je bila med 10. in 19. majem izpeljana v Novi Gorici, Žalcu, Slovenj Gradcu, na Jesenicah, v Novem mestu, Murski Soboti in na Magolniku nad Radečami. Udeležencem so posebnosti svojih PU navdušeno opisali predstavniki

koordinatorev: **Nada Uršič Debeljak** (LUNG), **Biserka Neuholt Hlastec** (UPI Žalec), **Bernarda Mori Rudolf** (MOCIS Slovenj Gradec), **mag. Maja Radinovič Hajdič** (LU Jesenice), **Anita**

Jakše (RIC Novo mesto), **Alojz Sraka** (LUMS) in **Marija Imperl** (KTRC Radeče).

V predverju so bile med odmori predvajane tri video-publikacije, nastale v istem projektu pod koordinacijo

Darjana Novaka in **Ajde Turk**: [Priložnosti sol](#), [Stkane zgodbe](#) in [Svetovanje za znanje](#).

Težko pričakovana je bila predstavitev MIZŠ o prenovi standardov in normativov v IO, ki za zdaj poteka v ožji skupini, a bo kmalu dana v javno razpravo.

Boštjan Rozman Zgonc, vodja Sektorja za višje šolstvo in izobraževanje odraslih je predstavil zamisli o opredelitvi javne mreže ter o normativih, ki bodo primerljivi z drugimi podsistemi v izobraževanju, a bodo v največji možni meri ohranili posebnosti IO. Napovedal je, da bo predlog Letnega programa izobraževanja odraslih pripravljen do konca tega leta, zato da ga bo Vlada sprejela v začetku prihodnjega leta.

V okviru te točke so predstavniki mreže IO predstavili svoje predloge, razpravljali pa smo tudi o drugih zadevah, ki bodo

pomembno zaznamovale politiko in prakso IO v naslednjem letu. Ustvarjalno in sodelovalno vzdušje nas je navdalo z upanjem, da se naslednje leto ponovno sestanemo v podobni zasedbi, medtem pa po najboljših močeh, okrepljeni z razmisleki letošnjega srečanja izpolnjujemo naše poslanstvo.

Bežen pregled evalvacijskih vprašalnikov je razodel, da je velika večina udeležencev pohvalila organizacijo in povezovanje dogodka, mnogi tudi njegovo prizorišče in pogostitev. Cenite možnost, da se skupnost IO sreča enkrat letno, zato da izkoristi priložnost za pridobitev informacij, strokovne izmenjave in dajanje pobud.

Medtem ko so eni pohvalili skrčenje posveta na en dan, jih je nekaj menilo, da bi bilo treba spet uvesti dvo-dnevni posvet, po možnosti zunaj Ljubljane. Mnogim je po 17. uri pošla zbranost, zato predlagajo, da se v prihodnje posvet – z manjšim številom krajših prispevkov in še aktualnejšimi poudarki – konča prej.

Tudi paleta udeležencev je bila pestra, zato je pri presoji njihovih mnenj treba upoštevati dejstvo, da so na posvet prišli z različnimi pričakovanji in stopnjo informiranosti. Posebne pohvale je bil deležen minister, saj je njegov prizadevni nagovor vzbudil prepričanje, da je naš zaveznik in zagovornik. Prispevki ACS so bili večinoma sprejeti z naklonjenostjo, nekateri bi si želeli več rezultatov projekta BeLL. Predstavitev PU je navdušila z drugačnostjo, pohvale je bila deležna možnost, da se predstavijo izvajalci, kar bi v prihodnje kazalo uporabiti v večji meri.

Podrobnejše ugotovitve in ocene boste lahko prebrali v decembrski izdaji e-Novičk ACS (<http://www.acs.si/e-novicke/2013/december>). Izšle bodo 15. decembra.

Posvet smo za vas pripravili in izpeljali sodelavci promocijskega in informacijskega središča ACS pod vodstvom **mag. Zvonke Pangerc Pahernik** in **Mateje Pečar** ter s podporo **Katarine Šešet**. Tehnično podporo pred, med in po posvetu je izvajal **Franci Lajovic** ob manjši pomoči **Klemna Zajca** in **Petra Monettija**. Fotograf **Janez Platiše** je posvet vnovič ovekovčelil z odličnimi posnetki. Vsem hvala!

Prispevki, drugo gradivo in mnogo več fotografij je objavljenih na spletni strani posveta, izbira **Vsebine** oziroma **Fotografije** (<http://pro.acs.si/lp2013>).

Utrinke smo pripravili **mag. Zvonka Pangerc Pahernik** (besedilo), **Erika Brenk** (analiza podatkov), **Nevenka Kocijančič** (jezikovni pregled), **Franci Lajovic** (tehnična izpeljava) in **Janez Platiše** (fotografije).

